

AMKE

Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys
AMKE ry

#ammattiosaaminen2023

Vaalitavoitteet

Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry:n
vaalitavoitteet kevään 2019 eduskuntavaaleihin.

Sisältö

Osaaminen ratkaisee

Tutkinto nuorille

Digi muuttaa työtä

Osaamisstrategia

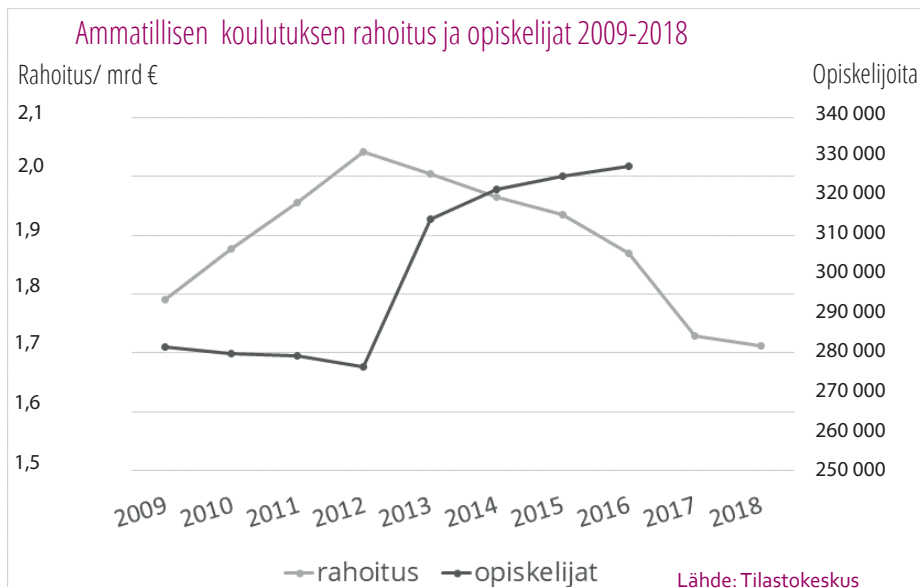
Maahanmuutolla osaajia

YRITYSTEN ja muun työelämän toiminta on riippuvaista osaavista työntekijöistä, johtajista ja yrittäjistä. Merkittävä osa uudesta työstä syntyy ammattiosaajien varaan. Uusien osaajien kouluttaminen ja osaamisen kehittäminen työssä ovat keskeisiä kasvun tekijöitä. Koulutus tukee myös yrittäjyyden syntymistä sekä koko työyhteisön kehittymistä.

Ammatillinen koulutus uudistuu ja lunastaa sille asetetut odotukset. Vuoden 2018 alussa voimaan tullut laki tarjoaa keinoja vastata muuttuvan työelämän tarpeisiin.

Vuosien 2009-2018 välisenä aikana opiskelijamäärät ovat kasvaneet yli 16 prosenttia. Koulutuksen järjestäjät ovat joutuneet sopeuttamaan voimakkaasti toimintaansa koska rahoituksesta on leikattu yhteensä 310 miljoonaa euroa vuosina 2009-2017.

Suomen talous on kasvanut yli kaksi vuotta. Työ ja yrittäjyys ovat kasvun uusiutuva energianlähde, osaaminen on sen voiteluainetta. Hyvän kehityksen jatkuminen edellyttää investointeja osaamiseen.

Osaaminen ratkaisee

SUOMESSA oli 171 000 työtöntä ja 64 000 avointa työpaikkaa lokakuussa 2018. Kohtaanto-ongelma on alueellinen ja alakohtainen. Kouluttautumattomuus lisää merkittävästi riskiä työttömyyteen. Työelämässä on yhä vähemmän työtä, josta on mahdollista suoriutua ja kehittyä pelkän peruskoulun varassa. Tämän takia on tärkeää, että kaikki suorittaisivat vähintään ammatillisen tai lukiokoulutuksen.

AMKEN RATKAISUT

- Taloudellisen kasvun ja osaavan työvoiman saatavuuden tukemiseksi ammatillisen koulutuksen valtionosuuden perusrahoitusta on nostettava vähintään 10 prosentilla eli vähintään 80-100 miljoonalla eurolla. Rahoitus on myönnettävä suoraan koulutuksen järjestäjälle.
- Maakuntauudistuksessa on pidettävä huolta valtakunnallisesta ammatillisen koulutuksen saatavuudesta monituottajamallin mukaisesti.
- Kasvupalvelukoulutusten kilpailutus on toteutettava laadullisin ja kaikille toimijoille tasapuolisin kriteerein. Palveluiden vaikuttavuus on otettava yhdeksi rahoituskriteeriksi.
- Kehittämis- ja innovaatorahoitus on ulotettava ammatilliseen koulutukseen korkeakouluysteistyön kautta.

Ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden ikäjakauma vuonna 2017

97%

hakijoista sai yhteishaussa koulutuspaikan ammatillisesta oppilaitoksesta tai lukiosta 2018.

Tutkinto nuorille

PERUSKOULUN päättäneistä yli 10 prosentilla (Pisa- tutkimus) ei ole riittäviä lukemisen, kirjoittamisen tai matemaattisia valmiuksia saavuttaa riittävää osaamista ammatillisessa koulutuksessa.

Ammatillisen koulutuksen
opiskelijoista erityistä tukea sai

AMKEN RATKAISU

- Perusopetuksen joustavuutta ja yksilöllisiä opintopolkuja on hyödynnettävä niin, että nuoret saavat riittävät valmiudet toisen asteen opintoihin. Mikäli opivertailuvälisyyttä nostetaan, se tulisi rajata perusopetuksen ja toisen asteen nivelvaiheen palveluihin, esimerkiksi VALMA¹ TELMA², joustava perusopetus ja nuorten työpajat.
- Toisen asteen opintoihin liittyvät oppikirja-, työväline- ja muut materiaalikustannukset, jotka saattavat vaikuttaa opiskelijan taloudellisiin mahdollisuuksiin suorittaa opintoja, tulee hoitaa yksilö- ja perhekohtaisten taloudellisten tukien avulla.
- Ammatillisen ja korkea-asteen välisiä opintoväyliä on kehitettävä, jotta opiskelijan siirtyminen on mahdollisimman sujuvaa ja asuinpaikasta riippumatonta. Myös opintoväylä yliopistoon tulee olla aidosti mahdollinen.

¹ Ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus

² Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus

Vuonna 2016
nuorista
opiskelijoista

19%

sai
erityistä
tukea

”Työn teknologisen kehityksen vuoksi 800 000 suomalaista tarvitsee lähivuosina täydennys- tai uudelleen- koulutusta.

McKinseyn tekoälyraportti

Osaamisstrategia

AIKUISVÄESTÖN osaamistason nousu on pysähtynyt, vaikka työn vaatimukset kasvavat yhä nopeammin. Nykyisin ei riitä nuorena suoritettu tutkinto. Tarvitaan jatkuvaa oppimista, joskus uudelleen- kouluttumista kokonaan eri alalle.

AMKEN RATKAISUT

- Koulutus- ja osaamisuudistusten toteuttamisen tueksi on laadittava kansallinen osaamisstrategia, jossa ovat mukana kaikki koulutusasteet. Siinä määritellään pitkän aikavälin tavoitteet, pelisäännöt ja toimet palveluiden tuottamiseen, rahoitukseen, hyödyntämiseen ja toteuttamiseen.
- Uudistuneen rahoitusmallin toimivuus on arvioitava ja sitä tulee tarvittaessa muuttaa paremmin ammatillisen koulutuksen eri tavoitteita tukeviksi.

Digi muuttaa työtä

KANSALAISILLA ja yrityksillä on puutteita digitaitojen omaksumisessa sekä soveltamisessa. Ammatillisella koulutuksella on merkittävä rooli digitaitojen oppimisessa ja uuden teknologian soveltamisessa. Digitalisaation hyödyntämisessä ammatillinen koulutus on edelläkävijä koko koulutusjärjestelmässä.

AMKEN RATKAISUT

- Digitaalisten oppimisympäristöjen, henkilöstön digiosaamisen ja työelämän kanssa tehtävän yhteistyön toteuttamiseksi on lisättävä resursseja.
- Uusien sähköisten tietojärjestelmien käyttöönotto ei saa aiheuttaa kohtuutonta ja pysyvää hallinnollista lisätaakkaa ja -kustannuksia. Esimerkkeinä opintojen henkilökohtaistamissuunnitelma eHOKS- ja KOSKI-tietovarantopalvelu.

Vieraskieliset opiskelijat
ammattillisessa koulutuksessa

2010
opiskelijoita
14 115

2015
opiskelijoita
24 598

Maahanmuutolla osaajia

SUOMEEN tarvitaan lisää työvoimaa. Yli 65-vuotiaiden osuuden väestöstä arvioidaan nousevan nykyisestä 20 prosentista 26 prosenttiin vuoteen 2030. Vajaassa 10 vuodessa syntyvyys on laskenut lähes neljänneksen. Oma väestömme ei riitä pitämään yllä yhteiskuntamme työllisyyttä ja taloudellista kasvua.

AMKEN RATKAISUT

- Työperusteisille maahanmuuttajille ja heidän perheilleen on tarjottava lyhytkestoisia osaamistarpeiden arvioimis- ja täydennyspalveluita sekä muita palveluita pysyvän kotoutumisen tueksi.
- Vieraskielinen ammatillinen tutkintotoivotteinen koulutus on avattava kysyntää vastaavaksi.
- Suomessa ammatillisen tai korkea-asteen tutkinnon suorittaneelle on myönnettävä automaattisesti työ- ja oleskelulupa.

AMKE

#ammatillinenkoulutus

@amke_ry

www.amke.fi

Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry on 84 koulutuksen järjestäjän valtakunnallinen etujärjestö. AMKEN jäsenet kouluttavat 96 prosenttia kaikista ammatillisen koulutuksen opiskelijoista.